MAATALOUS

Jos ympäristökorvausta maksetaan 50–60 euroa hehtaarille, kyllä monella tilalla mietitään, kannattaako enää sitoutua. **TOIMINNANJOHTAJA VISA MERIKOSKI, MTK-PIRKANMAA**

Kauttakulkuvienti uhkaa tuotantoeläinten terveyttä

Kansainväliset siitoseläinkauppiaat hakevat Suomesta sikojen kauttakulkulepoasemaa viedäkseen eläimet edelleen Venäjälle.

JAANA KANKAANPÄÄ

Suomessa eläintaudit ovat pysyneet kurissa tuotantoeläinketjun yhdessä tekemän sinnikkään torjuntatyön tuloksena.

Suomalaisen kotieläintuotannon, erityisesti sikatalouden, erinomainen terveystilanne on uhattuna.

Eläintautien torjuntayhdistys ETT:n saamien tietojen mukaan kansainväliset siitoseläinkauppiaat hakevat Naantalin ja Venäjän rajan väliseltä alueelta sikalaa, jota voitaisiin käyttää EU-lainsäädännön mukaisena kauttakulkulepoasemana.

Eläintautien torjuntayhdistys ETT, MTK ja Elintarviketurvallisuusvirasto Evira painottavat, että elävien eläinten kuljettaminen maasta toiseen on aina eläintautiriski.

Unionin alueella kuljetettavilta eläimiltä vaaditaan EU-terveystodistus. Se ei kuitenkaan ole takuu siitä, että vakavat eläintaudit eivät leviäisi Suomeen.

EU-direktiivien mukaan eläimiä saa kuljettaa yhtäjaksoisesti enintään 24 tuntia.

Mikäli kuljetus kestää yli vuorokauden, eläimet on purettava auton kyydistä lepopaikkaan vähintään neljänkymmenenkahdeksan tunnin ajaksi syömään, juomaan ja lepäämään.

Kuljetusta voidaan lepoajan jälkeen jatkaa seuraavat 24 tuntia.

ETT vetoaa tuottajiin

ETT muistuttaa, että eläintautien leviämisen aiheuttamat kustannukset lankeaisivat tuottajien maksettavaksi.

Yhdistys vetoaa alan toimijoihin, erityisesti tuottajiin, että nämä eivät tekisi lepoasemia koskevaa yhteistyötä kansainvälisten toimijoiden kanssa.

Mikäli yhteistyöhön kuitenkin ryhdytään, ETT toivoo, että siitä raportoitaisiin yhdistykselle.

Suomalaiset siat terveitä

Suomi on vapaa monista sellaisista eläintaudeista, joita esiintyy laajasti muissa Euroopan maissa. Eläintaudit ovat pysyneet kurissa tuotantoeläinketjun yhdessä tekemän sinnikkään torjuntatyön tuloksena.

Esimerkiksi sikojen PRRS ja PRCV ovat toistaiseksi pysyneet Suomen rajojen ulkopuolella, mutta niitä esiintyy yleisesti muun muassa Tanskassa.

PRRS aiheuttaa muun muassa porsaskuolleisuutta ja PRCV alentaa vastustuskykyä.

Asiantuntija **Leena Suojala** MTK:sta muistuttaa, että sikojen lisäksi eläinkuljetukset vaarantavat muidenkin tuotantoeläinten terveyttä. Sama kuljetuskalusto ajaa tilalta toisella, joten sen mukana voi kulkeutua mitä tahansa taudinaiheuttajia.

Afrikkalainen sikarutto jarruttaa

Kansainvälinen eläinkauppa hakee uusia väyliä, koska Puolassa ja Baltiassa todettu afrikkalainen sikarutto hankaloittaa merkittävästi Venäjälle suuntautuva siitoseläinkauppaa.

Kansainväliset toimijat yrittävät löytää uusia kuljetusreittejä Venäjälle Ruotsin ja Suomen kautta.

Toistaiseksi Venäjä on kieltänyt elävien sikojen tuonnin EU:sta, mutta kiellon odotetaan loppuvan jossain vaiheessa.

Esimerkiksi Hollannista ja Tanskasta on viety Venäjälle kymmeniätuhansia siitossikoja vuodessa.

Toistaiseksi Eviraan pari kyselyä

Toistaiseksi Suomessa ei ole yhtään viranomaisten hyväksymää tarkastusasemaa, johon eläimet voidaan purkaa lepäämään.

”Eviraan on tullut pari tarkastusasemiin liittyvää puhelua”, kertoo ylitarkastaja **Jaana Vuolle** Evirasta.

Venäjä on kieltänyt elävien sikojen tuonnin, joten asemien perustaminen ja hyväksyminen ei ole ajankohtaista, Vuolle sanoo.

MAIJA ALA-SIURUA

MARKKU VUORIKARI

Broilerinlihaa tuotettiin viime vuonna 102 miljoonaa kiloa.

Siipikarjanlihaa tuotettiin viime vuonna ennätysmäärä

Viime vuonna tuotettiin entistä enemmän siipikarjan- ja sianlihaa sekä kananmunia.

Myös sianlihan määrä kasvoi, mutta vain hieman. Naudanlihan tuotanto pysytteli ennallaan.

Tiedot perustuvat maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus Tiken tilastoihin.

Siipikarjanlihan määrä kasvoi peräti kolmatta vuotta peräkkäin ja saavutti uuden ennätyksen, 111 miljoonaa kiloa. Tästä määrästä broilerin osuus on 102 miljoonaa ja kalkkunan runsas 7 miljoonaa.

Kymmenen viime vuoden aikana broilerinlihan tuotanto on lisääntynyt 50 prosenttia. Vastaavasti kalkkunanlihan määrä on vähentynyt 50 prosenttia.

Munavuori kasvaa

Kananmunien tuotanto kiihtyi viime vuonna yhdeksän prosenttia 68 miljoonaan kiloon. Munamäärä on 2000-luvun suurin.

Munista runsas 60 prosenttia oli peräsin virikehäkkikanaloista. Lattiakanaloissa munittiin 34 ja luomukanaloissa 4 prosenttia kananmunista.

Vuodesta 2005 lattia- ja luomukanaloissa tuotettujen osuus on kasvanut häkkimunien kustannuksella.

Enemmän sianlihaa

Sianlihan tuotannon neljä vuotta jatkunut alamäki taittui viime vuonna. Määrä kasvoi noin prosentin vuoteen 2012 verrattuna, 194 miljoonaan kiloon.

Sikoja teurastettiin noin 2,14 miljoonaa. Lihasian ruho painoi keskimäärin 89 kiloa.

Naudanlihan tuotanto on kymmenessä vuodessa vähentynyt 15 prosenttia. Viime vuonna määrä kuitenkin pysytteli ennallaan runsaassa 80 miljoonassa kilossa.

Viime vuonna nautoja teurastettiin teurastamoissa runsas 266 600.

Sonnin keskimääräinen ruhopaino oli 336 kiloa, hiehon 240 kiloa ja lehmän 281 kiloa.

Lisää luomumaitoa

Lehmät lypsivät viime vuonna 2 260 miljoonaa litraa maitoa, mikä on vain hieman edellisvuotta enemmän.

Luomumaidon tuotanto jatkoi kasvuaan 41 miljoonaan litraan. Luomun osuus maidontuotannosta oli pari prosenttia.

Maidontuottajia oli viime vuoden lopussa 8 800, mikä on viisi prosenttia vähemmän kuin edellisvuonna. Maidontuottajista 131 toimitti meijeriin luomumaitoa.

Lypsylehmiä oli viime vuoden lopussa noin 282 000, ja niiden keskituotos nousi 7 980 litraan.

MAIJA ALA-SIURUA

Hämeessä ja Pirkanmaalla pelätään isoja menetyksiä ympäristörahoihin

Sysmäläinen kasvinviljelytila voi menettää jopa 4 400 euroa

Pohjois-Pirkanmaalla, Pohjois-Satakunnassa ja Päijät-Hämeen pohjoisosassa sijaitsevalle peltohehtaarille maksetaan ensi vuodesta lähtien ympäristökorvausta jopa 109 euroa vähemmän kuin tällä hetkellä ympäristötukea.

Arvio tukimenetyksestä perustuu MTK:ssa tehtyyn laskelmaan.

Suurimmat menetykset kohdistuvat niille alueille, jotka sijaitsevat maatalouden B-tukialueella mutta eivät ole uuden ympäristökorvauksen niin sanottuja erityiskohdentamisalueita.

”Menettäjinä ovat juuri ne samat alueet, jotka putosivat jo vuonna 1995 alkuperäisestä suunnitelmasta poiketen C-alueelta B-alueelle”, toteaa MTK-Pirkanmaan toiminnanjohtaja **Visa Merikoski**.

”Juuri tätä aluetta EU:n maatalouspolitiikan joustamattomuus ja tukirajat ovat kohdelleet kaikkein kurjimmin. Lyötyä näköjään lyödään edelleen.”

Järjestelmän valmistelusta kantautuneisiin tietoihin otti tiedotteella kantaa myös MTK-Häme. Se luonnehti uutta korvausjärjestelmää ”kelvottomaksi”.

Merikosken mukaan seitsemän eniten tukia menettävää kuntaa sijaitsevat Pirkanmaalla, jos tämänhetkiset kaavailut toteutuvat.

Menettäjinä ovat Ikaalinen, Orivesi, Juupajoki, Ylöjärvi, Tampere, Kangasala ja Pälkäne.

Kaikkein suurin menetys olisi Ikaalisissa, jonka alueelle ympäristökorvausta maksettaisiin ensi vuonna 715 000 euroa vähemmän kuin ympäristötukea nyt.

Lähes yhtä suuri olisi menetys myös Päijät-Hämeen Sysmässä ja Asikkalassa. Kummassakin menetys on lähes 700 000 euroa.

Muita Päijät-Hämeen menettäjäkuntia olisivat Hartola ja Padasjoki.

Kun tukileikkausta tarkastellaan tilatasolla, suurimmat menettäjät ovat Sysmässä. Siellä keskimääräisen tilan tukimenetys olisi lähes 4 400 euroa nykyiseen verrattuna. Pirkanmaan Kangasalla keskimääräisen tilan menetys olisi 4 000 euroa.

Merikoski arvioi, että toteutuessaan suunnitelmat saisivat monet viljelijät punnitsemaan ympäristökorvaukseen sitoutumista tarkkaan.

”Jos ympäristökorvausta maksetaan 50–60 euroa hehtaarille, kyllä monella tilalla mietitään, kannattaako enää sitoutua. Siinä kärsivät sekä viljelijä että ympäristö.”

Vuosien 2015–2020 maatalouspolitiikan periaatteet ratkaistaan kansallisesti maaliskuun aikana. EU-tason päätökset on tehty jo aikaisemmin.

JUHANI REKU

Eniten ympäristökorvausta menettävä alue

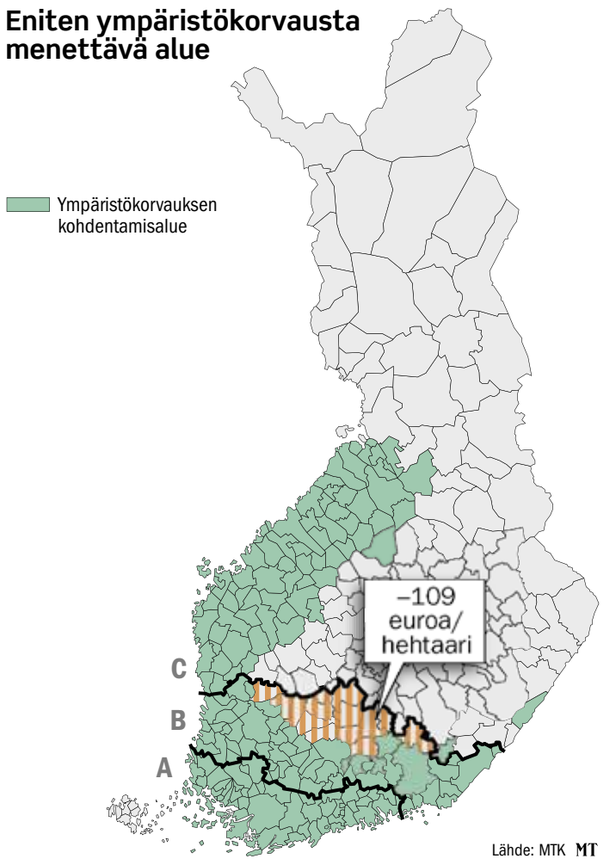

Lähde: MTK MT

Opiskelija kokosi harjoittelutiloilta kirjan tilojen tietämättä

Salainen päiväkirja eläintiloilta -kirjan mukaan eläimiä kohdellaan monilla tuotantotiloilla julmasti.

Eveliina Lundqvist kirjoitti eläintenhoitajaopintoihinsa kuuluneesta harjoittelusta päiväkirjaa. Lundqvist työskenteli tai vieraili alle vuoden aikana lähes 20 eläintilalla eri puolilla Suomea. Tilojen nimiä ei kirjassa mainita.

Lundqvist on aktiivinen eläinten oikeuksien ja kasvissyönnin puolestapuhuja. Taustastaan tai kirjoittamisestaan hän ei tiloilla kertonut.

Kirjan alussa Lundqvist korostaa näkemyksien olevan omiaan ja että joku muu olisi varmasti nähnyt ja kokenut asiat toisin.

Lundqvist muun muassa vertaa kirjassa lypsylehmiä ”äitien armeijaan” ja luonnehtii ripulista kärsinyttä vasikkaa ”keskitysleirin vangiksi”.

Kirjassa löydetään myös hyviä asioita kotieläintiloilta, kuten kivunlievitys nupoutuksen yhteydessä.

Julkaisijan mukaan kyseessä on ainutlaatuinen teos, joka vihdoin kertoo totuuden tuotantotilojen arjesta suljettujen ovien takaa.

Aikaisemmat tiedot ovat perustuneet hetkittäisiin salakuvauksiin tai ennalta sovittuihin toimittajien käynteihin, joilla ei kustantajan mukaan anneta oikeaa kuvaa kotieläintuotannosta.

JUKKA LEHTINEN

Eveliina Lundqvistin Salainen päiväkirja eläintiloilta julkistetaan keskiviikkona 5.3. Kirjan kustantaja on Into Kustannus.

Kestotilaaja!
Vaihda käyttäjätunnuksesi ja voita iPad, arvo n. 550,00€!

Maaseudun Tulevaisuuden sähköiset palvelut eli

- Maaseudun Tulevaisuuden näköislehden ja arkiston lukuoikeus
- Kantrin näköislehden ja arkiston lukuoikeus
- Maaseudun Tulevaisuuden tablettilehti ***lukulauta.mt1.fi***

ovat kestotilaajan etuja.

Kirjautuminen palveluihin muuttuu kevään aikana.

Käy vaihtamassa vanha käyttäjätunnuksesi ja salasanasi uuteen osoitteessa:

www.maaseuduntulevaisuus.fi/vaihda

Arvontaan osallistuvat kaikki käyttäjätunnuksensa ja salasanansa 13.4.2014 mennessä vaihtaneet.

MAASEUDUN TULEVAISUUS
Suomen 2. luetuin päivälehti